

СУДСКИ ТЕСТАМЕНТ

СОДРЖИНА (ФОРМА) И ПОЛНОВАЖНОСТ
ПОСТАПКА ЗА СОСТАВУВАЊЕ

УСЛОВИ ЗА ПОЛНОВАЖНОСТ

- ▶ 1. Способност за составување на тестамент(член 62 од ЗН)
- ▶ 2. Слободна волја за располагање (член 63 од ЗН)
- ▶ 3. Форма утврдена со Закон

Форма на судски тестамент

1. По кажување на завештателот го составува судија на основен суд
(утврдување на идентитетот на завештателот,
завештателот да го прочита и потпише,потврда од судијата за наведеното)

1. Постапување на судијата ако завештателот не е во состојба да го

- ▶ прочита тестаментот кој го составил судијата ,(член 68од ЗН)
- ▶ Судијата ќе му го прочита во присуство на двајца сведоци
- ▶ Потоа завештателот во присуство на сведоците изјавува дека тоа е негов тестамент и ќе го потпише тестаментот (ако е неписмен или не може да се потпише- ракознак)
- ▶ Потпишување на сведоците
- ▶ Потврда од судијата дека се извршени овие дејствија(се нотира во содржината на потврдата)
- ▶ Предавање на чување на тестаментот во судот- дејствија(член 69 од ЗН)

Сведоци на судскиот тестамент

- ▶ Полнолетни лица на кои не им е одземена деловната способност
- ▶ Кои знаат да читаат и пишуваат,
- ▶ Кои го разбираат јазикот на кој е составен тестаментот

Кој не може да биде сведок на судски тестамент

- Потомците на завештателот,
- Посвоеници на завештателот и нивни потомци
- Неговите предци и посвоители
- Негови роднини во странична линија до 4-тиот степен заклучно со брачните другари на сите овие лица и брачниот другар на завештателот

**Забрана за располагање располагање во корист на одредени лица
(член 71 од ЗН)**

- ▶ - на судијата кој го составил тестаментот,
- ▶ - на записничарот,
- ▶ - на сведоците присутни на составувањето,
- ▶ - на нивните предци, потомци, браќа и на брачните другари на овие лица

- Тестамент составен пред дипломатски / конзуларен претставник на РСМ (член 72 од ЗН),
- Тестамент составен за време на воена состојба според одредбите за составување на судски тестамент (член 73 од ЗН),
- Надлежност за составување на меѓународен тестамент за државјанин на РСМ,(член 76став 2 од ЗН), основен суд кој е надлежен и за составување на судски тестамент

Поништување на тестаментот

Причини за поништување

- ▶ - неспособност за расудување
 - ▶ - недостиг на волја
 - ▶ - завештателот немал 15 години
 - ▶ - поништување на цел тестамент или одделни одредби на тестаментот поради закана, присилба, измама или заблуда
-
- ОВЛАСТЕН ТУЖИТЕЛ - лице кое има правен интерес
 - Застареност на тужбата за поништување на тестамент (член 64 од ЗН)

Ништовност на тестаментот (член 63 од ЗН)

- ▶ Недостиг на волја на завештателот (закана, присилба, измама или заблуда)
- ▶ Ништовност и кога заканата, присилбата, измамата е од трето лице
- ▶ Ништовност и поради заблуда за факти кои го побудиле завештателот
- ▶ да го стори располагањето
- ▶ Делумна ништовност , само одделни одредби од тестаментот направени под закана, присилба, измама заблуда)

Постапка за составување и чување на судски тестамент (член 251-265 од ЗВП)

- ▶ За составување на судски тестамент/ до секој основен суд
- ▶ Должност на судот до кој се обратил тестаторот да го извести судот на живеалиштето на тестаторот дека кај него е составен судски тестамент (член 254 од ЗВП)
- ▶ Можност да се состави надвор од судот(ако не е во состојба да дојде во судот на пр. во неговиот стан, во болница ...)
- ▶ Прво дејствие - утврдување на идентитетот на тестаторот, сведоци на идентитетот
- ▶ Кога е слеп, неписмен, нем, не го познава службениот јазик на судот, сведоци на тестаментот
- ▶ Услови за сведоци на идентитет и услови за сведоци на идентитет

- Содржина на записникот за судски тестамент
 - Дека е извршена идентификација и на кој начин на тестаторот и сведоците на идентитетот
 - Дали се присутни и сведоци на тестаментот
 - Констатација на судијата дали тестаторот е способен за расудување
 - Законски претпоставки за возраста и способноста за расудување
 - Отсуство на еден од овие услови/ одбивање да се состави судски тестамент, на пример возраста на тестаторот
 - Судијата да утврди и да се внесе во записникот дека волјата е слободна, без присилба, закана...
 - внесување на волјата на тестарот, како што е изразена, по можност со неговите зборови

- ▶ Јасно изразена волја, сослушување на тестаторот
- ▶ По потреба судијата да му ги објасни прописите кои го ограничуваат тестаторот во располагањето
- ▶ Изјава преку заколнат толкувач, ако не му е познат службениот јазик, ако е нем, ако не знае да чита, судијата го чита на глас пред сведоците,
- ▶ Изјава од тестаторот пред сведоците на тестаментот дека тоа е негов тестамент
- ▶ Во записникот се наведува на каков начин е прочитан тестаментот
- ▶ Записникот го потпишуваат тестаторот, сведоците на идентитетот, судијата и записничарот(ако присуствувале и сведоци на тестаментот и толкувач, исто и тие го потпишуваат записникот)

- ▶ Постапување со тестаментот доколку се состои од повеќе листови
- ▶ Потпис на тестаторот/ ракознак, на секој лист
- ▶ На крајот- назначување од колку листови се состои тестаментот

Чување на судскиот тестамент

- Во судот
- Тестаторот да го земе тестаментот(се сочинува посебен записник, записник за предавање на тестаментот)
- Тестаторот е должен да го потпише тој записник
- Можност за оповикување на судскиот тестамент, соодветна примена на одредбите за составување на судски тестамент)
-